Koepel van de West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen

MEERJARENNOTA 2017-2021

Koepel van de West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen

VOORWOORD

Geachte lezer,

Voor u ligt de allereerste meerjarennota van de West-Vlaamse Milieufederatie (WMF) vzw. Deze bevat onze doelstellingen voor de periode 2017-2021. De opmaak van deze nota bleek niet alleen een intensieve, maar ook een zeer boeiende en nuttige oefening te zijn. We zijn dan ook enthousiast om aan deze beleidsperiode te beginnen.

Immers de uitdagingen voor ons werkterrein, de kustprovincie West-Vlaanderen zijn gigantisch. Gelukkig is West-Vlaanderen ook een provincie waar pionieren en hard werken in de genen zit. Dus als koepel van natuur- en milieuverenigingen, die werken in West-Vlaanderen, zijn we hoopvol dat er komende jaren belangrijke innovatieve paden zullen gebaand en ingeslagen worden richting omslag naar een ecologisch duurzame samenleving.

En de WMF wil daar de komende jaren, samen met haar lidverenigingen, volop aan meewerken door mee de kar te trekken richting deze paden en interessante paden aan te wijzen en begaanbaar te maken.

In het eerste hoofdstuk van onze meerjarennota 2017-2021 geven we uitleg over de participatie-processen, die gepaard gingen met de opmaak van deze nota. Vervolgens kan u lezen wat de missie, visie en waarden van onze organisatie zijn. Na wat geschiedenis en uitleg over de werking van onze vereniging, volgt er een redelijk uitgebreide positionering in hoofdstuk 5. We gaan er dieper ingaan op de kernthema's, doelgroepen en rollen, waar we ons komende jaren op willen focussen. Deze zijn gekozen door onze lidverenigingen omdat ze typisch en cruciaal zijn voor ons werkingsgebied West-Vlaanderen en onze organisatie.

In onze strategische en operationele doelen zeggen we concreet hoe we dit gaan aanpakken. Als koepelorganisatie hebben we onze strategie verdeeld in twee intern gerichte en twee extern gerichte strategische doelstellingen, maar alle vier zijn ze gericht op het versnellen van de hoogdringende omslag naar een ecologisch duurzame samenleving. Op het eind van de nota in hoofdstuk 7 geven we tenslotte nog inzicht in onze financiering.

Veel leesplezier
Katty De Wilde, Coördinator

Namens de West-Vlaamse Milieufederatie vzw

MEERJARENNOTA 2017-2021

1. Inhoudstafel

Voorwoord……blz.2

1. Inhoudstafel……blz.3

2. Totstandkoming meerjarennota……blz.5

3. Missie, visie en waarden……blz.6

3.1. Missie

3.2. Visie

3.3. Waarden

4. Beschrijving van de organisatie……blz.7

4.1. Geschiedenis

4.2. Werking vandaag : kerngetallen,

4.3. Interne organisatie, dagelijkse werking, organisatie en beslissingsstructuur

5. Positionering ……blz.13

5.1. Thema's

5.2. Doelgroepen

5.3. Rollen

6. Strategische doelstellingen & Operationele doelstellingen……blz.21

Strategisch doel 1 : Om het beleid en andere doelgroepen doelgericht en met impact te kunnen inspireren, adviseren en ondersteunen tot de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen, bouwt de West-Vlaamse Milieufederatie vzw (WMF), samen met haar lidverenigingen en kennispartners, de nodige kennis en competenties op m.b.t. prioritaire thema's en dossiers voor West-Vlaanderen.

OD 1.1 : de WMF verwerft kennis via eigen onderzoek en/of kennis van partners over prioritaire thema's en dossiers.

OD 1.2. : De WMF kan snel beslissen of er nood is aan extra kennisopbouw m.b.t op onverwachte actualiteit en nieuwe opportuniteiten d.m.v. een afwegingskader.

OD 1.3. : De WMF organiseert i.s.m. haar regionale lidverenigingen overleg en informatie-uitwisselingmomenten.

OD 1.4 : De WMF komt door afstemming met haar lidverenigingen, gewestelijke en thematische natuur- en milieuverenigingen tot gedragen en onderbouwde voorstellen.

Strategisch doel 2 : Om het beleid en andere doelgroepen doelgericht en met impact te kunnen inspireren, adviseren en ondersteunen tot de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen, ondersteunt en versterkt de West-Vlaamse Milieufederatie vzw (WMF) als koepelorganisatie de natuur- en milieuverenigingen, werkzaam in West-Vlaanderen.

OD 2.1. : de WMF vormt haar lidverenigingen inhoudelijk.
OD 2.2. : de WMF verbetert de organisatorische werking van haar lidverenigingen door vorming.

OD 2.3. : de WMF ondersteunt haar lidverenigingen op maat.

Strategisch doel 3 : De West-Vlaamse Milieufederatie vzw (WMF)inspireert, adviseert en ondersteunt als koepelorganisatie het bovenlokale beleid en organisaties voor meer natuur, een beter leefmilieu en een snelle omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen.

OD 3.1. : Om het beleid doelgericht en met impact te inspireren, adviseren en ondersteunen tot de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen, is de WMF het centraal aanspreekpunt voor de West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen.

OD 3.2 : De WMF werkt m.b.t. een aantal (gezamenlijke) thema's en dossiers constructief mee aan het bovenlokale beleid voor meer natuur, een beter leefmilieu en een snelle omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen.

OD 3.3. : De WMF inspireert het beleid met door haar lidverenigingen gedragen voorstellen, voorbeelden en ideeën voor meer natuur, een beter leefmilieu en een snelle omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen.

OD 3.4. : De WMF inspireert, ondersteunt en adviseert het beleid door te participeren aan bovenlokale adviesraden en overleg.

OD 3.5. : De WMF onderhoudt contacten met bovenlokale beleidsmakers en administraties.

OD 3.6. : De WMF ontwikkelt een communicatiestrategie om voorstellen, standpunten en ideeën–doeltreffend en toegankelijk te verspreiden bij het beleid en/of een breed publiek.

Strategisch doel 4 : Om sneller tot de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen te komen, stimuleert de West-Vlaamse Milieufederatie vzw (WMF) milieubewuster gedrag via andere middenveld- en doelgroepenorganisaties.

OD 4.1. : De WMF stimuleert milieubewust gedrag bij doelgroepen door samenwerking met partners van binnen en buiten de natuur- en milieusector.

OD 4.2. : Om milieubewustzijn en milieubewuster gedrag te stimuleren, organiseert de WMF, waar mogelijk samen met partners, infomomenten voor breed publiek.

7. Financiering……blz.25

7.1. Financiering van deze meerjarennota

7.2. Globaal beeld financiering van de WMF

7.3. Minimummodel van de financiering van de WMF

2. Totstandkoming meerjarennota WMF 2017-2021

De voorliggende meerjarennota 2017-2021 van de West-Vlaamse Milieufederatie vzw, verder afgekort als WMF, kwam als volgt tot stand :

1. 22 oktober 2015 : De WMF heeft een koepeloverleg met de West-Vlaamse regionale natuur- en milieuverenigingen over de uitdagingen van het nieuw subsidiebesluit voor de West-Vlaamse regionale natuur- en milieuverenigingen.
2. 14 december 2015 : De Raad van Bestuur van de WMF stelt een werkmethodiek vast.
3. 25 januari 2016 : een werkgroep van stakeholders uit de lidverenigingen komt samen om een omgevingsanalyse te doen. Daar tekenden zich een aantal maatschappelijk relevante uitdagingen voor de WMF voor het eerst af.
4. 2 februari 2016 : De Raad van Bestuur van WMF bekijkt de resultaten van de omgevingsanalyse en vult deze verder aan. Er worden 2 bevragingen opgesteld : één voor interne stakeholders, d.w.z. bestuursleden van de 83 lidverenigingen van WMF en één voor externe stakeholders : gewestelijke natuur- en milieuverenigingen, contactpersonen van provinciale administraties, gedeputeerden, provinciale fractievoorzitters en contactpersonen van middenveldorganisaties, waar de WMF frequent mee in contact komt.
5. Februari 2016 : de 2 bevragingen worden aan de WMF-stakeholders bezorgd via een google-enquêteformulier. Naast de online bevragingen, worden ook 3 diepgaandere interviews afgenomen over de werking van WMF: met Erik Grietens, beleidsmedewerker Bond Beter leefmilieu, met Wim van Gils, beleidscoördinator Natuurpunt en met Guido Decorte, gedeputeerde natuur en milieu voor West-Vlaanderen.
6. 1 maart 2016 : De Raad van Bestuur van WMF bespreekt de resultaten van de omgevings-analyse, de onlinebevragingen en de interviews. De resultaten worden mee verwerkt in een SWOT- analyse. Een eerste aanzet van missie, visie en waarden worden geformuleerd.
7. Maart 2016 : Het WMF-secretariaat vat i.s.m. het WMF-bestuur alle bekomen resultaten samen in een voorstel van positionering m.b.t. thema's, doelgroepen, methodes en rollen voor de toekomstige meerjarennota 2017-2021. Dit met als doel deze aan de Algemene vergadering van de WMF van 21 maart 2016 ter goedkeuring voor te kunnen leggen.
8. 21 maart 2016 : de resultaten van het tot dan toe doorlopen traject worden besproken met de Algemene Vergadering van de WMF. De voorgestelde positionering voor de meerjarennota 2017-2021 wordt goedgekeurd.
9. 11 april 2016 : De Raad van Bestuur van de WMF formuleert strategische en operationele doelen voor de periode 2017-2021.Een eerste aanzet van jaarplanning 2017 wordt besproken.
10. 10 mei 2016 : De Raad van Bestuur van de WMF bespreekt en verbetert de ontwerp meerjarennota. Tevens wordt ook de ontwerp jaarplanning voor 2017 besproken.
11. Mei 2016 : Het WMF-secretariaat past zowel de meerjarennota als de jaarplanning aan de opmerkingen van de Raad van Bestuur van de WMF en koppelt deze vervolgens online terug met de lidverenigingen.
12. 24 mei 2016 : een extra Algemene Vergadering komt samen om de ontwerp meerjarennota 2017-2021 en jaarplanning 2017 van WMF te bespreken en goed te keuren.
13. Einde mei- begin juni 2016 : De laatste aanpassingen op aangeven van de Algemene Vergadering worden gedaan.
14. 27 juni 2016 : De Raad van Bestuur keurt de finale versie goed. De meerjarennota 2017-2021 wordt gelayout en ingediend bij LNE.

3. Missie, visie, waarden

3.1. Missie

De West-Vlaamse Milieufederatie vzw (WMF) verenigt en ondersteunt als koepelorganisatie natuur- en milieuverenigingen, werkzaam in West-Vlaanderen. De lidverenigingen zijn zowel lokale, als regionale, gewestelijke en thematische natuur- en milieuverenigingen.

De West-Vlaamse Milieufederatie vzw zet zich in om de natuur en het leefmilieu in West-Vlaanderen te beschermen en te verbeteren.

De West-Vlaamse Milieufederatie vzw doet dit door :

- Expertise op te bouwen over actuele beleidsthema's m.b.t. natuur en leefmilieu in brede zin via eigen onderzoek en kennis van partners.
- De kennis en werking van de West-Vlaamse natuur en milieuverenigingen kwalitatief te verhogen door vrijwilligers en medewerkers van de lidverenigingen te ondersteunen. Dit gebeurt op zowel organisatorisch als inhoudelijk vlak in de vorm van een aanbod van actuele informatie, vorming en kansen tot uitwisseling en netwerking.
- Een gecoördineerde stem te geven aan verenigingen, die zich in West-Vlaanderen belangeloos inzetten voor meer natuur en een beter leefmilieu. De West-Vlaamse Milieufederatie (WMF) vzw bundelt en ondersteunt hun voorstellen, noden en bezorgdheden en neemt ze, wanneer nodig, mee naar overleg met en advies aan bevoegde beleidsmakers, politieke partijen, overheden en organisaties.
- Het centraal aanspreekpunt te zijn van het West-Vlaamse natuur en leefmilieumiddenveld voor zowel het provinciebestuur, andere overheden, de gewestelijke natuur- en milieuverenigingen, andere middenveldorganisaties en de pers.
- Bovenlokale beleidsmakers en organisaties te inspireren, adviseren en ondersteunen voor meer natuur en beter leefmilieu in West-Vlaanderen.

3.2. Visie

De West-Vlaamse Milieufederatie vzw (WMF) versnelt samen met haar lidverenigingen de omslag naar een ecologische duurzame samenleving in West-Vlaanderen. Ze richt haar aandacht hierbij prioritair op klimaatadaptatie, bescherming en herstel van de open ruimte, duurzame landbouw en visserij, milieugerelateerde gezondheidsproblemen en sociale-ecologisch transitiethema's.

De WMF werkt samen met haar lidverenigingen en doelgroepen aan West-Vlaanderen als voorbeeldregio waar een gezond leefmilieu en ecosystemen drager zijn van een welvarende ecologisch duurzame samenleving. Zodoende komt de West-Vlaamse Milieufederatie op voor algemeen belang van huidige en toekomstige bewoners van West-Vlaanderen.

3.3. Waarden

Onafhankelijk: De WMF is niet verbonden of gebonden aan een politieke of religieuze strekking.

Transparant: De werking van de WMF is transparant en open. Zoveel mogelijk informatie over onze werking en organisatie wordt permanent ontsloten voor breed publiek via o.a. onze website en sociale media.

Ondersteunend : De WMF stelt zich als koepelorganisatie van de natuur- en milieuverenigingen van West-Vlaanderen ondersteunend op, niet enkel voor de eigen lidverenigingen, maar ook voor overheden, de gewestelijke natuur- en milieuverenigingen en andere middenveldorganisaties.

Verbindend : De WMF verbindt haar lokale en regionale lidverenigingen met elkaar. Daarnaast verbindt ze haar lidverenigingen ook met gewestelijke en thematische natuur- en milieuverenigingen, administraties en overheden en andere middenveldorganisaties

Deskundig : De WMF wil zich onderscheiden op vlak van deskundigheid over thema's en dossiers, die ze prioritair acht voor meer natuur en beter leefmilieu in West-Vlaanderen.

4. Beschrijving van de organisatie :

In dit hoofdstuk geeft de West-Vlaamse Milieufederatie vzw, verder ook genoemd WMF, enkele mijlpalen uit haar geschiedenis weer, een aantal kerngetallen en de interne organisatie- en beslissingsstructuren weer. Hiermee tonen we ook aan dat de kwalitatieve doelstellingen van de definitie van het besluit voor regionale verenigingen type 3 artikel 5 § 2 worden behaald.

4.1. Geschiedenis

Het West-Vlaams Overleg

De West-Vlaamse Milieufederatie vzw, koepelorganisatie van West-Vlaamse natuur- en milieu-verenigingen, is ontstaan uit het West-Vlaams Overleg. Het West-Vlaams Overleg was een informeel maar structureel overleg tussen een aantal pioniers van de West-Vlaamse milieubeweging. Midden jaren 80 spraken zij op regelmatige basis af om onder elkaar de strategie m.b.t. een aantal prangende natuur- of milieuproblemen te bespreken.

Naar een koepelorganisatie met rechtspersoonlijkheid

Op 23 maart 1996 besliste het West-Vlaams overleg om op basis van de beproefde informele structuur, die reeds 10 jaar bestond, een West-Vlaamse koepelorganisatie voor natuur- en milieuverenigingen met rechtspersoonlijkheid op te richten, genaamd de West-Vlaamse Milieufederatie vzw (WMF). De federatie groepeerde een twintigtal milieu- en natuurverenigingen zoals de Wielewaal, Natuurreservaten, Centrum voor Natuureducatie (CVN), Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren (Velt), Jeugdbond Natuur en Milieu (JNM), Koninklijk Belgisch Verbond voor de Bescherming van Vogels (KBVBV), Natuur 2000, Vereniging Voor Bos in Vlaanderen (VBV), alsook talrijke regionale en lokale groepen.

De organisatie draaide in die tijd grotendeels op de vrijwillige inbreng van de oprichters. Daarnaast detacheerde Bond Beter Leefmilieu een personeelslid om 1 dag per week voor de WMF te werken. Dit werd na verloop van tijd echter ontoereikend. Er werd naar oplossingen gezocht.

Professionalisering vangt aan

In 2001 kreeg de WMF een eerste halftijds personeelslid. Dit werd verwezenlijkt door middelen uit het sociale Maribelfonds, die Bond Beter Leefmilieu voor 1 jaar ter beschikking stelde.

Centraal aanspreekpunt voor West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen

Het halftijds personeelslid kon, na onderhandelingen, bestendigd worden via een samenwerkings-overeenkomst tussen de West-Vlaamse Milieufederatie vzw en Provincie West-Vlaanderen. Deze overeenkomst erkende de organisatie formeel als centraal aanspreekpunt voor de West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen en werd aanvankelijk afgesloten per jaar. In ruil vervulde de WMF enkele opdrachten voor de Provincie. Zo werd o.a. de Dag van de Natuur in West-Vlaanderen een aantal jaren gecoördineerd, de werking van de West-Vlaamse gemeentelijke milieuraden doorgelicht, een kader voor zongericht verkavelen ontworpen, een voorbeeld gemeentelijk communicatieplan rond aanvragen voor grote windturbines opgemaakt door de WMF. Deze samenwerkings-overeenkomst bestaat tot op de dag van vandaag.

Naast milieu, ook natuurthema's

Tot medio 2004 had ook Natuurpunt een halftijds personeelslid in dienst voor haar provinciale werking. Tot die tijd hadden Natuurpunt en de WMF een afsprakenkader rond takenverdeling voor ondersteuning van natuur- en milieuverenigingen werkzaam in West-Vlaanderen. Na september 2004 droeg Natuurpunt deze taken grotendeels over aan de WMF. De WMF breidde zo haar provinciale koepelrol uit en werkte vanaf toen naast aan bovenlokale milieu-, ook aan bovenlokale natuurthema's.

Vlaamse erkenning als regionale vereniging

Vanaf 2005 ijverde de WMF ook voor een Vlaamse erkenning als regionale milieuvereniging. Na 3 jaar hard werken om aan alle voorwaarden te voldoen, werd het ingediende erkenningsdossier goedgekeurd door minister Crevits in juli 2008. Daardoor kon de WMF in 2008 een tweede personeelslid aanwerven. Opnieuw droeg ook Bond Beter Leefmilieu daaraan bij door een halftijdse VTE van haar sociale Maribel werkingsmiddelen ter beschikking te stellen aan de WMF. Vanaf april 2009 kon deze halftijdse tewerkstelling bestendigd worden via het Vlaams Intersectoraal Akkoord (VIA) III.

Een eigen secretariaat in provinciehoofdstad Brugge

Na jaren gehuisvest te zijn bij Natuurpunt De Torenvalk, had de WMF nu eindelijk ook voldoende financiële middelen om een eigen secretariaat in de provinciale hoofdstad te kunnen huren. Vanaf 2009 huurt de WMF een pand boven Natuurpunt Brugs Ommeland en CVN West-Vlaanderen in de Beenhouwersstraat in Brugge. De vzw is daar tot op vandaag gehuisvest.

Een verworven plaats in de milieubeweging en het provinciale beleid

Vandaag werken 1,75 VTE bij de WMF. Daarnaast berust de werking nog steeds op het onontbeerlijke werk van gedreven vrijwilligers. Gaandeweg heeft de WMF haar plaats verworven als koepelorganisatie en centraal aanspreekpunt voor de natuur- en milieuverenigingen, die werken in West-Vlaanderen.

4.2. Werking vandaag : Kerngetallen

De WMF geeft hier een aantal kerngetallen en toont daarmee aan dat ze ruimschoots voldoet aan de voorwaarden van de kwantitatieve doelen van het besluit-artikel 5.2: "een regionale vereniging van type 3"

De WMF overkoepelt momenteel 83 natuur- en milieuverenigingen, werkzaam in West-Vlaanderen. Dit gaat zowel over provinciale afdelingen van gewestelijke en thematische natuur- en milieuverenigingen, als over regionale natuur- en milieuverenigingen, onafhankelijke lokale milieuverenigingen en Natuurpunt-, Velt- en JNM-afdelingen, werkzaam in West-Vlaanderen.

Regionale, thematische en gewestelijke verenigingen, lid van WMF vzw

	Naam	regio/werkingsgebied m.b.t. WMF vzw
1.	Bond Beter Leefmilieu vzw	Koepel Vlaanderen
2.	CVN Natuurpunt Educatie vzw	(West-)Vlaanderen
3.	Good Planet Belgium vzw	West-Vlaanderen
4.	Velt West-Vlaanderen	West-Vlaanderen
5.	BOS+ vzw	(West-)Vlaanderen
6.	Jeugdbond voor Natuur & Milieu (JNM) vzw	(West-)Vlaanderen
7.	Natuurpunt De Torenvalk vzw	Tielt, Pittem, Ardooie, Ruiselede, Wielsbeke, Meulebeke, Wingene, Dentergem, Lichtervelde, Oostrozebeke.
8.	Natuurpunt Houtland vzw	Gistel, Ichtegem, Koekelare, Kortemark, Lichtervelde, Oudenburg, Torhout, Hooglede, Ledegem, Moorslede, Roeselare en Staden

9.	Natuurpunt De Bron vzw	Diksmuide, Lo-Reninge, Houthulst, Langemark-Poelkapelle, Ieper, Zonnebeke, Mesen, Wervik, Heuvelland, Poperinge, Vleteren en een deel van Alveringem.
10.	Natuur.koepel Zuid-West-Vlaanderen vzw	Anzegem, Izegem, Kortrijk, Kuurne, Harelbeke, Lendelede, Spiere-Helkijn, Ingelmunster, Zwevegem, Menen, Wevelgem, Avelgem, Deerlijk, Waregem.
11.	Natuurpunt Brugs Ommeland vzw	Brugge, Beernem, De Haan, Oostkamp, Jabbeke, Damme, Blankenberge, Knokke-Heist Jabbeke, Zuienkerke, Zedelgem
12.	Natuurwerkgroep De Kerkuil vzw	Alveringem, De Panne, Diksmuide, Koekelare, Houthulst, Koksijde, Kortemark, Lo-Reninge, Nieuwpoort, Veurne.
13.	Vogelbescherming Vlaanderen vzw	(West-)Vlaanderen

Erkende lokale verenigingen, lid van WMF vzw

	Naam	Werkingsgebied
14.	Groen vzw	Brugge
15.	JNM Brugge	Brugge, Wingene, Oostkamp, Jabbeke, Beernem, Zedelgem, Ichtegem, Damme, Zuienkerke
16.	JNM Kortrijk	Kortrijk, Kuurne, Harelbeke, Avelgem
17.	JNM Krabboen	Knokke-Heist, De Haan, Blankenberge
18.	JNM Middenkust	Westende, Middelkerke, Oostende, Bredene, Gistel
19.	JNM Roeselare	Roeselare, Staden, Torhout, Izegem, Tielt, Hooglede, Ardooie, Moorslede
20.	JNM Westland	Ieper, Vleteren, Wervik, Heuvelland, Langemark-Poelkapelle, Poperinge, Zonnebeke
21.	Vzw Leefmilieu Roeselare	Roeselare, Staden, Hooglede, Moorslede, Ledegem
22.	Mobiel vzw	Kortrijk
23.	Natuurpunt Avelgem	Avelgem
24.	Natuurpunt Beernem	Beernem
25.	Natuurpunt Blankenberge	Blankenberge
26.	Natuurpunt Brugge	Brugge
27.	Natuurpunt Damme	Damme
28.	Natuurpunt De Buizerd vzw	Ingelmunster en Izegem
29.	Natuurpunt De Haan	De Haan
30.	Natuurpunt De Ruidenberg	Koekelare
31.	Natuurpunt De Vlasbek vzw	Kuurne, Lendelede
32.	Natuurpunt Gaverstreke	Harelbeke, Deerlijk
33.	Natuurpunt Gistel-Oudenburg	Gistel, Oudenburg
34.	Natuurpunt Ijzervallei	Diksmuide, Lo-Reninge, Houthulst
35.	Natuurpunt Wervik	Wervik
36.	Natuurpunt Jabbeke	Jabbeke
37.	Natuurpunt Knokke-Heist	Knokke-Heist
38.	Natuurpunt Kortrijk	Kortrijk
39.	Natuurpunt Krekel Anzegem	Anzegem
40.	Natuurpunt Mandelstreke	Roeselare Staden, Hooglede, Moorslede,

		Ledegem
41.	Natuurpunt Middenkust	Oostende, Bredene, Middelkerke
42.	Natuurpunt Oostkamp	Oostkamp
43.	Natuurpunt Torhout	Torhout, Lichtervelde, Hooglede
44.	Natuurpunt Poperinge-Vleteren	Poperinge-Vleteren
45.	Natuurpunt Waregem-Zulte	Waregem, Zulte
46.	Natuurpunt Westkust	De Panne, Nieuwpoort, Koksijde, Westende
47.	Natuurpunt Westland	Ieper, Heuvelland, Mesen, Langemark-Poelkapelle, Zonnebeke
48.	Natuurpunt Wevelgem-Menen, kern Menen	Menen
49.	Natuurpunt Wevelgem-Menen, kern Wevelgem	Wevelgem
50.	Natuurpunt Zedelgem	Zedelgem
51.	Natuurpunt Zwevegem	Zwevegem
52.	Natuurwerkgroep De Gavers	Harelbeke
53.	Poëziebosnetwerk	Brugge
54.	Stichting Marguerite Yourcenar	Heuvelland
55.	Opvangcentrum voor vogels en wilde dieren, (VOC) Beernem vzw	Beernem en omstreken
56.	Opvangcentrum voor vogels en wilde dieren, (VOC) Oostende vzw	Oostende en omstreken
57.	WILOO vzw	Oostende

niet- erkende lokale natuur- en milieuverenigingen, lid van WMF vzw

	Naam	Werkingsgebied
58.	De Verrekijker	Lichtervelde
59.	’t Groot Gedelf vzw	Damme
60.	Horizon Educatief vzw	Oostende
61.	Marien Ecologisch Centrum vzw	Oostende
62.	Witte Pion vzw	Brugge
63.	Velt Beernem	Beernem
64.	Velt Blankenberge	Blankenberge
65.	Velt Beitem	Beitem
66.	Velt Brugge	Brugge
67.	Velt Diksmuide-Ijzervallei	Diksmuide, Lo-Reninge, Houthulst, Koekelare
68.	Velt Harelbeke-Kuurne	Harelbeke, Kuurne
69.	Velt Izegem	Izegem
70.	Velt Jabbeke	Jabbeke
71.	Velt Kortrijk-Zwevegem	Kortrijk, Zwevegem
72.	Velt Ledegem	Ledegem
73.	Velt Oostende	Oostende
74.	Velt Oostkamp	Oostkamp
75.	Velt Oostkust	Knokke, Blankenberge, Zeebrugge
76.	Velt Roeselare	Roeselare
77.	Velt Staden	Staden

78.	Velt Tielt	Tielt
79.	Velt Torhout-Lichtervelde	Torhout, Lichtervelde
80.	Velt Westkust-Veurne	De Panne, Nieuwpoort, Koksijde, Westende, Veurne
81.	Velt Westland	Ieper, Poperinge, Vleteren, Heuvelland, Mesen, Langemark-Poelkapelle, Wervik, Zonnebeke.
82.	Velt Wevelgem-Menen	Wevelgem, Menen
83.	Velt Zedelgem	Zedelgem

Het werkingsgebied van deze lidverenigingen van de West-Vlaamse Milieufederatie omvat alle gemeenten en 100 % van grondgebied Provincie West-Vlaanderen

De koepelwerking van de WMF richt zich voor een groot deel op ondersteuning en versterking van haar lidverenigingen. Ze verbindt en verenigt hen door het organiseren van overleg, afstemming en netwerking. De WMF versterkt en ondersteunt vooral de kernvrijwilligers en – medewerkers van de meer dan 80 natuur- en milieuverenigingen, die werken in West-Vlaanderen. Ze biedt hen informatie, vorming en vooral ook kansen om ervaringen en oplossingen uit te wisselen, mogelijkheden te onderzoeken om samen te werken, expertise uit te wisselen, elkaar te motiveren en stimuleren en meer.

Een schatting brengt de volgende cijfers : de West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen draaien op een 1000-tal kernvrijwilligers. Daarnaast beschikken de 7 grootste West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen, WMF en de 6 regionale verenigingen ook over ongeveer 6,5 VTE tewerkstelling. 1,75 VTE daarvan wordt bij de WMF vzw gerealiseerd. Samen voorzien zij de omkadering voor meer dan 30.000 gewone leden en allerlei activiteiten in en rond natuur en milieu voor 100.000-den (West-)Vlamingen. Alle West-Vlamingen genieten daarenboven van de positieve kanten van de natuur, die verenigingen onderhouden en de leefbaarheids- en gezondheidsaspecten, die natuur en milieuverenigingen bewaken.

De WMF coördineert ook de input uit het netwerk van lidverenigingen zodat deze gebundeld bij het beleid terechtkomen. De WMF verwoordt gemeenschappelijke visies, standpunten en voorstellen vanuit de natuur- en milieuverenigingen van West-Vlaanderen. Ook coördineert WMF de inbreng van natuur- en milieuverenigingen voor adviesraden en overleg. De WMF vertegenwoordigt momenteel haar lidverenigingen in een 7-tal bovenlokale adviesraden: Provinciale Minaraad (milieu & natuur), Procoro (ruimtelijke ordening), Proclam (landbouw & milieu), overleg W&Z (waterwegen), bekkenraden (integraal waterbeleid); adviescomité openluchtrecreatie Westtoer (openlucht-recreatie), Managementcomite PDPO (plattelandsbeleid), stuurgroep wildschade (landbouw).

De diverse rollen, die WMF opneemt naar diverse doelgroepen, staan uitgebreider beschreven onder hoofdstuk 5. Positionering. 5.2. Doelgroepen en 5.3. Rollen.

De WMF voldoet als dusdanig aan de kwantitatieve doelen van het besluit-artikel 5.2: "een regionale vereniging van type 3 heeft minstens 20 erkende regionale verenigingen, lokale afdelingen of andere regionale of lokale natuur- en milieuverenigingen, die actief zijn binnen een gebied van minimaal 75 % van de gemeenten van een provincie als lidvereniging en verenigt een diversiteit aan organisaties en verenigingen, die actief zijn rond natuur en milieu in de provincie. Een regionale vereniging van type 3 bevordert de onderlinge samenwerking, voert de coördinatie en netwerking tussen de verschillende aangesloten lidverenigingen. Een regionale vereniging van type 3 overlegt, in naam van haar lidverenigingen, met en verstrekt op vraag advies aan de bovenlokale overheid en werkt, in naam van haar lidverenigingen, actief mee in bovenlokale adviesraden en andere bovenlokale overlegfora. Per provincie is er maximum 1 regionale vereniging van type 3"

4.3. Interne organisatie, dagelijkse werking, organisatie en beslissingsstructuur

Algemene Vergadering

De Algemene Vergadering is het hoogste orgaan van de vzw en beslist over statutaire en wettelijke verplichtingen. De Algemene Vergadering beslist over de jaar- en beleidsplanning, de jaarbegroting en keurt de financiële en werkingsverslagen goed. Ook de aanvaarding of het ontslag van stemgerechtigde leden en leden van de Raad van Bestuur en de goedkeuring van aanpassing van de statuten zijn bevoegdheden van de Algemene Vergadering. De Algemene Vergadering is zodoende tevens een forum om de interne werking te evalueren en de grote lijnen uit te zetten voor de toekomst. Elke lidvereniging, die het jaarlijkse lidgeld betaalt, heeft 1 stemgerechtigde vertegen-woordiger in de Algemene Vergadering van de WMF. De Algemene Vergadering wordt minstens 2 maal per jaar samengeroepen.

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur beslist over intern bestuur van de WMF. Zij neemt beslissingen over de belangrijkste aspecten van de dagelijkse werking van de vereniging : Het uitstippelen van de grote lijnen, het controleren en bijsturen van de financiële, organisatorische en inhoudelijke werking van de WMF. De Raad van Bestuur heeft de externe vertegenwoordigingsbevoegdheid voor de vereniging. Hoewel het mandaat van bestuurder persoonlijk is, brengen bestuursleden ook de achtergrond en expertise van hun eigen vereniging mee. Als koepelvereniging streven we daarom naar een samenstelling, die de expertise bundelt van de lidverenigingen, verspreid over de ganse Provincie. Op die manier willen we enerzijds de betrokkenheid van de lidverenigingen en anderzijds ons draagvlak vergroten. De Raad van Bestuur wordt om de 2 jaar hersamengesteld door de Algemene Vergadering.

Dagelijkse coördinatie.

Het WMF-secretariaat coördineert de dagelijks werking van de vereniging en het secretariaat en beslist over financiële, organisatorische en inhoudelijke aspecten, die beperkte impact hebben voor de vereniging. Het WMF-secretariaat fungeert als dagelijks aanspreekpunt voor de lidverenigingen, beleid en partners. Het WMF-secretariaat staat in voor de dagelijkse contacten en informatiedoorstroming naar lidverenigingen en stakeholders, biedt ondersteuning aan WMF-vertegenwoordigers in adviesraden en overleg en voert beleidsvoorbereidend werk uit ten behoeve van meer natuur en een beter leefmilieu in West-Vlaanderen.

5. Positionering

De WMF geeft in dit hoofdstuk meer uitleg bij haar keuze van thema's, doelgroepen en rollen voor de beleidsperiode 2017-2021. Deze keuzes werden immers niet zomaar gemaakt, maar zijn het gevolg van het participatieproces voorafgaand aan de opmaak van deze meerjarennota (zie ook Hoofdstuk 2. Blz.4).

5.1. Thema's

Er werd gekozen om vooral te werken aan thema's en dossiers, die komende jaren een zekere impact kunnen hebben op de natuur en het leefmilieu in Provincie West-Vlaanderen. Zo kwamen we uit bij onderstaande 5 prioritaire thema's. Voor de thema's behoud van open ruimte en ijveren voor een duurzame landbouw werkt de WMF door op een jarenlange opgebouwde expertise. Klimaatadaptatie, milieugerelateerde gezondheidsaspecten zijn dan weer thema's, waar de WMF pas enkele jaren rond werkt, maar waar ze zich komende jaren meer op wil gaan focussen. Implementatie van sociaal-ecologische transitiethema's en visserij zijn dan weer nieuwe thema's. We geven hieronder een uitgebreidere duiding bij deze themakeuzes en focuspunten:

1. Klimaatadaptatie

Wat is de situatie nu?

De kustprovincie West-Vlaanderen ligt in de Vlaamse frontlinie voor klimaatverandering. De zeespiegel ligt in Oostende nu al 11,5 cm hoger dan in 1950. Hierdoor stijgen de kosten voor kustverdediging, wordt de ziltedruk op de polders groter en de waterafvoer uit het binnenland naar zee moeilijker. Natte winters zorgen voor met water verzadigde bodems en overstromingen. Droge zomers, afgewisseld met intense regenbuien leiden tot waterschade en verlies aan vruchtbare teeltlagen door erosie. De combinatie van droge zomers, minder infiltratiemogelijkheden en stijgende watervraag veroorzaken watertekorten. Hogere concentraties sulfaten en nitraten zetten tegelijk ook de waterkwaliteit onder druk. Ook natuurgebieden en verweven natuur worden aangetast door deze gevolgen van klimaatverandering. Versnippering van natuurelementen maken biotopen en biodiversiteit extra kwetsbaar. Verstedelijking neemt toe en daarmee ook de hitte-

eilanden. Steeds meer mensen zoeken tijdens de toegenomen warme dagen de koelte van de natuur en groen op. Deze schaarse groene oases kunnen echter de recreatiedruk steeds minder goed aan.

Het streefbeeld van de WMF

Herstel en ondersteuning van ecosystemen om de klimaatverandering te stoppen en op te vangen, zijn het uitgangspunt van het klimaatbeleid in West-Vlaanderen. Kustverdediging wordt op een robuuste manier aangepakt met natuurlijke duinen, die kunnen groeien o.a. ten gunste van biodiversiteit. De recreatieve druk op de kustzone is ingepast in het ecosysteem en biedt een draagvlak voor natuurlijke kustbescherming. Het hinterland is bouwvrij en vormt de natuurlijke buffer tussen zee en binnenland. In het Landschapspark Polders zorgen landbouw, economie, toerisme, erfgoed en ecologie voor een voorbeeld van duurzame landschapsontwikkeling in Vlaanderen. Door hun reliëf weten de polders bij overvloedige regen ook goed de watermassa uit het binnenland op te houden. De Provincie voert als beheerder van de onbevaarbare waterlopen een klimaatbestendig waterbeleid. Daarnaast heeft een verhardingsstop ervoor gezorgd dat waterbergende gebieden toegenomen zijn. De effectieve bescherming van kleine landschapselementen, de uitbreiding en bescherming van het bosareaal en natte natuur dragen bij aan zowel klimaatmitigatie en- adaptatie als het welzijn en gezondheid van de West-Vlaming. Er zijn door al deze ontwikkelingen meer natuurverbindingen tot stand gebracht en er zitten er nog meer aan te komen. Heel wat dier- en plantensoorten kunnen zich hierdoor herstellen. En ook de bedrijventerreinen doen hun duit in het zakje: ze gaan op in het landschap en spelen een belangrijke rol als stapsteen voor de natuur tussen verstedelijkt en landelijk gebied. Ook spelen zij een rol in de tempering van klimaateffecten. De gemeenten en steden hebben nu elk een hitteplan met diverse natuurlijke klimaatadaptatiemaatregelen en groen-blauwe netwerken. Deze vangen zowel hitte- als water-overlast op en hebben bijkomend een gunstig effect op de gezondheid van de gebruikers.

Waar zal de WMF zich op focussen in de beleidsperiode 2017-2021 m.b.t. klimaatadaptatie?

1. ecosystemen van de kustzone beschermen en herstellen (natuurlijke strandreiniging, alternatieven voor zandsuppleties, natuurlijke kustverdediging, kustpoldergraslanden, …);
2. klimaatadaptatiemaatregelen binnen provinciale beleidsdomeinen : integraal waterbeleid, ruimtelijke planning; landbouw; bedrijventerreinen; stads-& gemeentekernen (covenant of mayors, hitteplannen,…);
3. natuurverbindingen (bossen – groene & blauwe assen).

2. Behoud van open ruimte

Wat is de situatie nu?

Hoewel West-Vlaanderen als een open landschap bekend staat, is de werkelijkheid stilaan anders. In de laatste 25 jaar is de open ruimte in West-Vlaanderen met meer dan 6% afgenomen. In diezelfde periode is de bebouwde ruimte met bijna 40% toegenomen. Landschappen takelen verder af en vele groene hoekjes en kanten verdwijnen om de gebruikswaarde van gronden te verhogen. En ook in West-Vlaanderen zijn het enkel nog de natuurgebieden, die de aftakeling van de biodiversiteit vertragen. Maar deze staan ook onder grote druk van o.a. toenemende recreatie.

Onder het credo ‘groeien om te bloeien’ wordt nog steeds veel open ruimte ingenomen worden voor bedrijventerreinen (34% extra bedrijvengronden afgelopen 15 jaar). Functiewijzigingen worden toegelaten en zonevreemde elementen geregulariseerd in kwetsbare zones. Dorpen zien residentiële woonuitbreidingsgebieden als de manier om hun bevolking en gemeentelijke inkomsten op peil te houden (33% meer ruimte ingenomen door woningen). Aan de kust is de nieuwbouwintensiteit het dubbele van de Belgische.

Tijdens de laatste 25 jaar is ook 12% van de graslanden verdwenen, hoewel deze veel meer ecosysteemdiensten leveren dan maisakkers. Door de verder industrialiserende landbouw

verdwijnen niet alleen kleine landschapselementen, maar komen er ook meer en grotere bouwwerken in agrarisch gebied (veestallen, serres, mestbehandeling).

Europa vraagt tegen 2050 een nultoename van ruimtebeslag in Vlaanderen. Vandaag is dat 6 ha per dag. In dat tempo eindigen we rond de 45% procent bebouwde oppervlakte in 2050. Hoewel er al meerdere aankondigingen van een beleidsverandering kwamen, verandert er bitter weinig op het terrein. De gevolgen zijn direct voelbaar: de kosten van de openbare voorzieningen, zoals riolering, swingen de pan uit, net als files omwille van gedeconcentreerde bebouwing en een overaanbod aan weinig duurzaam ontsloten bedrijventerreinen, verharding zorgt voor toenemende wateroverlast en overheidskosten, hitte-eilanden in verstedelijkte gebieden en afname van de biodiversiteit,…

Het streefbeeld van de WMF

West-Vlaanderen kent een nultoename van verharding, er wordt zelfs werk gemaakt van krimp, ontkaveling, verdichting en aaneensluiting van grote groene gebieden. Open ruimte vrijwaren en op goed gekozen plaatsen kernen verdichten en verbinden met groen-blauwe netwerken zijn het primaire streefdoel van het ruimtelijk beleid geworden. Grondrechten van slecht gelegen woongebieden en industrieterreinen worden verruild met deze van beter gesitueerde gronden. Door de economische omstandigheden en een maatschappelijke druk, heeft de landbouw afstand genomen van de grote stallencomplexen en para-agrarische buildings in landelijk gebied en kent West-Vlaanderen ook daar een krimp van de verharde oppervlakte. Overal in de open ruimte worden ecosystemen en ecosysteemdiensten maximaal ingezet. Ook particulieren zijn er van overtuigd geraakt dat ze een aandeel hebben in de ontharding en vergroening van privéterreinen en werken hier volop aan mee.

Waar zal de WMF op focussen in de beleidsperiode 2017-2021 m.b.t. open ruimte?

1. Integraal behoud van de bestaande open ruimte;
2. Verhardingsstop;
3. Maximale inzet van ecosysteemdiensten in de open ruimte.

3. Duurzame landbouw en visserij

Wat is de situatie nu?

Van de totale omzet van de West-Vlaamse voedingssector neemt Midden-West-Vlaanderen maar liefst 53,3% in. Bijna twee derde van de Vlaamse groenteteelt in open lucht en 40% van de totale Europese markt van de groenteverwerking is in deze regio geconcentreerd. De diepvriesgroenten-industrie neemt hierbij een bijzondere plaats in met ca. 25% van de Europese diepvriesmarkt. En met bijna 6 miljoen varkens en 27,5 miljoen stuks pluimvee is West-Vlaanderen daarnaast ook een concentratieregio voor veeteelt.

Concentratie van vee op een dergelijke beperkte oppervlakte heeft nadelen op ecologisch, sociaal en welzijnsvlak. Daarnaast versnippert de intensieve landbouw ook verder de open ruimte : landbouwbedrijven, agro- en gerelateerde industriële gebouwen domineren het landschap. De regel dat veeteeltbedrijven mits bewezen mestverwerking nog voorwaardelijk mogen uitbreiden, werkt de stijging van de veestapel in de hand. Momenteel staat de regio Tielt in voor de mestverwerking van 1/3de van de totale capaciteit aan installaties voor Vlaanderen. Maar ook de Westhoek en het Houtland hebben de 'geneugten' van de mestbehandeling ontdekt en worden stilaan verkapte agrarische industriezones. West-Vlaanderen slaagt er echter niet in om, ondanks grote investeringen, de Europese milieunormen te halen. De gevolgen zijn vermesting van waterlopen en natuur-gebieden, verzuring van de omgeving en nadelige gevolgen voor dierenwelzijn. Naast het feit dat de huidige schaalvergroting en concentratie in een aantal Vlaamse gebieden ook ruimtelijk, commercieel en ecologisch haar grenzen kent, zal het de landbouwer binnenkort ook confronteren met andere drastische maatregelen, nu in het kader van volksgezondheid (zie milieugerelateerde gezondheidseffecten).

In 2015 werden 620 vaartuigen geteld die als recreatieve vissersschepen de zee op kunnen. Samen zouden ze voor een 25% tot 30% bovenop het quotum vissen. De 79 Vlaamse vaartuigen voor beroepsvisserij, komen steeds meer in buitenlandse handen. Door de klimaatverandering en overbevissing, wijken vissers steeds verder uit voor hun vangsten. De haven van Zeebrugge voert daarnaast ook steeds meer vis in uit gebieden die het niet zo nauw nemen met voorwaarden voor duurzame kweek, of vangst. Ook in de visserij geldt dat de externe kosten van overexploitatie niet ingerekend worden in het product. Dit leidt ook hier tot uitputting van het ecosysteem en onderbenutting van de korte en (eventueel) meer duurzame keten.

Het streefbeeld van de WMF

In Vlaanderen vindt een geleidelijke omschakeling naar een agro-ecologische landbouw plaats. Het landbouwsysteem werd aangepast aan de draagkracht van haar omgeving. Ook in West-Vlaanderen zorgt dit ervoor dat de Europese doelstellingen voor water- en luchtkwaliteit worden gehaald en de natuur terug kan ademen. Het beleid heeft dan ook resoluut gekozen voor het ondersteunen van de afbouw van de veestapel ten voordele van alternatieven zoals o.a. eiwitrijke plantaardige gewassen. De megastallen en mestverwerkende industrie, die het landschap tot over enkele jaren nog vulden, zijn verdwenen. Daarenboven heeft de landbouw, en ook de visserij, zich in eerste instantie teruggeplooid op de eigen (lokale) markt. Zo hebben de landbouw en de visserij een nieuw elan gevonden in de agro-ecologische aanpak, waarbij de geleverde ecosysteemdiensten nu de basis zijn geworden voor de vergoeding van de landbouwer en de visser. Deze doet er nu alles aan om dit te maximaliseren, te differentiëren en samen te werken met de natuurlijke omgeving.

Waar zal de WMF op focussen in de beleidsperiode 2017-2021 m.b.t. duurzame landbouw en visserij?

1. Voedselproductie met respect voor de draagkracht voor het ecosysteem;
2. Afbouw van de veestapel & stimuleren toekomstgerichte ecologische alternatieven;
3. Duurzame visserij.

4. Milieugerelateerde gezondheidseffecten

Wat is de situatie nu?

Door beter inzicht in gezondheidseffecten van milieubelastende stoffen enerzijds en succesvol milieubeleid anderzijds, wordt het milieu op vele vlakken schoner. Toch blijft er ook nog veel onderbelicht. Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) vallen onder "milieu en gezondheid" zowel de directe ziekmakende effecten van chemische stoffen, straling en bepaalde biologische agentia (bacteriën, virussen, schimmels, parasieten en levende celculturen), als de (vaak indirecte) effecten op gezondheid en welzijn van de fysieke, psychologische, maatschappelijke en ethische omgeving in ruimere zin, met inbegrip van huisvesting, stadsontwikkeling, ruimtelijke ordening en vervoer.

Voor een scala van gezondheidseffecten bestaat het vermoeden dat ze verband houden met milieufactoren, zoals o.a. ademhalingsaandoeningen, allergieën, kanker,… Vaak spelen er ook gecombineerde effecten, bv. bij veeteelt, waarbij gebruik van chemicaliën en geneesmiddelen, in combinatie met de snelle spreiding door verre transporten en grote concentraties, steeds meer zorgen voor resistente aandoeningen bij mens en dier.

Het overdadig gebruik van antibiotica gaat in Vlaanderen naar beneden. Maar veel te traag, gezien de urgentie. Dit maakt dat de bacteriën, ook de schadelijke, zich steeds meer aanpassen aan die antibiotica. Zo sterk dat in bepaalde gevallen niet meer te behandelen valt. En naast bacteriën, werken ook schimmels aan hun resistentie. Om insectenplagen weg te houden, zijn er dan ook nog pesticiden, waaronder de neonicotinoiden, die mee aan de basis staan van de uitroeiing van de bij.

Het milieu kreunt bovendien onder het overmatig gebruik van olie-afgeleide producten, zoals verpakking, kledij, amusementsartikelen, als in de bouw en het transport. Het aanspoelen van PUR uit overboord geslagen bananencontainers, of het lozen van paraffine, maar ook ballonwedstrijden en zwerfvuil maken deze vervuiling direct zichtbaar. Andere door microplastics uit shampoo of tandpasta, maar ook uit het wassen van synthetische kledij, komen indirect in het lichaam van mensen terecht. Wat het effect van deze en vele andere milieubelasting is nu vaak nog onduidelijk.

Het streefbeeld van de WMF

De gevolgen voor de menselijke gezondheid zijn doorslaggevend in beleidskeuzes. Men is er zich algemeen bewust van geworden dat externe kosten (die rechtstreeks en onrechtstreeks de gezondheid benadelen) steeds maatschappelijk gedragen worden. Grootschalig onderzoek heeft een bijdrage geleverd aan inzicht in de effecten van intensieve landbouw voor natuur en mens. Door druk vanuit Vlaanderen op Europa, heeft deze de regels voor antibioticagebruik, maar ook voor gebruik van azolen en andere middelen met een verstorende werking aan banden gelegd. Als consument is de burger zich bewust van de schadelijke effecten van de productie, verpakking en transport van de artikelen die hij consumeert. De burger heeft een holistische kijk op de samenleving, waarbij de effecten op het ecologisch systeem en het leefmilieu meegerekend worden in het eigen gedrag. De overheid neemt hiervoor zowel een transparante trekkersrol in –samen met kennisinstituten, bedrijven en middenveld- en neemt beslissingen vanuit diezelfde holistische visie.

Waar zal de WMF op focussen in de beleidsperiode 2017-2021 m.b.t. milieugerelateerde gezondheidseffecten?

1. Gevolgen van intensieve akkerbouw en veeteelt voor de gezondheid van omwonenden;
2. Fijn stof als gevolg van vnl. transport en verwarming;
3. Duurzame (lokale) landbouwproducten met een gunstige levenscyclusanalyse als opstap naar fossielarme samenleving.

5. Nieuwe sociaalecologische thema's

Wat is de situatie nu?

Tegen 2050 zou de bevolking aangegroeid zijn tot 9 miljard mensen, die allemaal van een goede levensstandaard willen genieten. Momenteel worden massaal niet-hernieuwbare grondstoffen gebruikt om aan de onophoudelijke vraag naar voedsel, consumptiegoederen, woonruimte, energie, transport,…te voldoen. Zonder aanpassing van productie- en consumptiepatronen is dit onhoudbaar voor het leefmilieu en het klimaat. Bewijs hiervan wordt geleverd in voorgaande thema's. In 2024 zal ook de West-Vlaamse bevolking aangegroeid zijn tot 1.198.000 mensen. De bevolking zal, zeker in West-Vlaanderen ook vergrijzen. Door de veranderde bevolkingssamenstelling, langere levensduur en een lichte toename van de bevolking in een aantal steden en gemeenten (met nadruk op de kustzone), zal het aantal huishoudens tussen 2014 en 2018 stijgen met 4,8%.

Om echt tot een transitie naar een circulaire economie te komen, is er nood aan veel experimenten met alternatieve productie- en consumptiemodellen, anders wonen en werken. In grootsteden, zoals Gent, Leuven en Antwerpen proefdraaien er al nu heel wat van dergelijke projecten. De uitdaging is nu dat ze ook volop hun weg vinden naar de middelgrote steden, zoals Kortrijk, Brugge, Roeselare, Ieper en Oostende voor West-Vlaanderen en daarna naar de gemeenten en dorpen.

Het streefbeeld van de WMF

Ook in West-Vlaanderen heerst een circulair economiemodel. Delen is het nieuwe hebben. Er wordt ook anders geproduceerd, geleefd en gewerkt. Bedrijven hebben hun productie en dienstverlening afgestemd op de nieuwe vormen van bezit, met een uitgebreide dienstverlening en bieden nu vooral diensten aan zoals bv. verlichting en wassen i.p.v. wasmachines en verlichtingsarmaturen. Duurzame

auto's en brommers, maar ook fietsen en toestellen met matige gebruiksintensiteit, worden op buurtniveau gedeeld. Lokale voeding, zonder verpakking, wordt niet alleen zelf geteeld in gedeelde ruimte, maar ook van de lokale boer gekocht. Huishoudtoestellen worden -in repaircafé's- hersteld en gaan meerdere jaren mee. De overheid stimuleert anders werken, samenhuizen, delen van ruimte en gebruik door gepaste maatregelen en ondersteuning. Deze worden gecompenseerd door de vermeden externe kosten. Al deze ontwikkelingen vormen de basis van een vernieuwd sociaal weefsel.

Waar zal de WMF op focussen in de beleidsperiode 2017-2021 ?

1. duurzame niches opschalen naar algemeen gangbare praktijken;
2. Deel- en kringloopeconomie verder verspreiden.

5.2. Doelgroepen

De WMF zal zich in de periode 2017-2021 voornamelijk richten naar volgende doelgroepen :

Natuur- en milieuverenigingen : als koepel van West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen zijn de lidverenigingen uiteraard een belangrijke doelgroep van de WMF. De WMF is hun spreekbuis naar beleidsmakers, in adviesraden en diverse andere media. Samenwerking, netwerking en afstemming helpt om de gezamenlijke doelen sneller te realiseren.

Beleidsmakers bovenregionaal niveau (politieke mandatarissen & administraties) : De WMF legt de klemtoon op adviseren, ondersteunen en inspireren van het beleid omtrent een keuze van thema's waarin de WMF het voortouw wenst te nemen (zie thema's positionering) . Met beleidsmakers bedoelt de WMF zowel politiek gemandateerden als administraties

Andere middenveldorganisaties : De WMF werkt zoveel mogelijk samen met andere middenveldorganisaties. Dit is noodzakelijke om met draagkracht (gezamenlijke) doelen te kunnen bereiken. Via hen kan de WMF ook het milieubewust gedrag stimuleren van anders moeilijk te bereiken burgergroepen.

5.3. Rollen

De WMF blijft in de periode 2017-2021 volgende rollen vervullen:

De koepelrol ten dienste van de lidverenigingen :

De koepelwerking van de WMF richt zich vooral op ondersteuning en versterking van haar lidverenigingen. De West-Vlaamse Milieufederatie verbindt en verenigt hen door het organiseren van overleg, afstemming en netwerking. Verder staat de WMF steeds klaar om de lidverenigingen oplossingen te bieden m.b.t. noden en bezorgdheden, enerzijds op organisatieniveau en anderzijds op inhoudelijk niveau.

Op organisatorisch vlak kan het gaan over vragen i.v.m. rechtspersoonlijkheid, financiën, vrijwilligers, communicatiemiddelen en –manieren. Oplossingen hiervoor worden zoveel mogelijk gezocht i.s.m. gewestelijke koepelorganisaties. Op inhoudelijk niveau bouwt de WMF voor een aantal belangrijke bovenlokale natuur- en milieuthema's voor West-Vlaanderen expertise op door eigen onderzoek en contacten met de lidverenigingen, de gewestelijke koepel- en thematische natuur- en milieuverenigingen, kennisinstellingen en administraties. WMF ondersteunt en versterkt de natuur- en milieuverenigingen door deze kennis ter beschikking te stellen en er opleidings- en uitwisselingsmomenten rond te organiseren.

Op vraag van lidverenigingen of andere partners is de WMF soms initiatiefnemer van gezamenlijke campagnes of activiteiten om een breder publiek te sensibiliseren. Zo is de WMF trekker van de campagne Boerderijen, geen Veefabrieken, een platform van meer dan 20 organisaties, die ijveren voor minder intensieve veeteelt. In het verleden organiseerde WMF ook al een busreis naar

duurzame wijken in Nederland, een debat op over biobrandstoffen, een infovoormiddag over transitie, een tentoonstelling over intensieve veeteelt, e.d. meer. Met dergelijke initiatieven bereiken we zowel geïnteresseerde burgers als beleidsmakers en pers.

Anderzijds kunnen de verenigingen ook met voorstellen, noden en vragen zitten, die aangekaart dienen te worden met het beleid/overheid (administraties of politiek). In dit laatste geval coördineert WMF deze tot een duidelijke vragen, voorstellen of standpunten en kaart deze aan met beleidsmakers. Nadien koppelt de WMF hierover terug naar de verenigingen. Dit zorgt voor heel wat tijd- en energiebesparing, m.a.w. efficiëntiewinst voor zowel de verenigingen als het beleid.

De koepelrol ten dienste van het (bovenlokaal) beleid

Een provinciale koepelorganisatie, zoals de WMF, wil het beleid als volgt ten dienste zijn :

Door haar nauw contact met de diverse West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen is de WMF een uitstekend centraal aanspreekpunt voor de vertaling van het bovenlokaal beleid m.b.t. natuur en milieu naar het lokale niveau. Over bepaalde gezamenlijke thema's, zal de WMF via haar netwerk van lidverenigingen meehelpen aan draagvlakverbreding, uitvoering en het extra zichtbaar maken van het beleid.

De WMF coördineert ook de input uit het netwerk van lidverenigingen zodat deze gebundeld bij het beleid terechtkomen. Periodiek werkt de WMF ook een dossier of brochure met aanbevelingen vanuit het natuur- en milieumiddenveld over een thema uit. Deze informatie wordt dan als inspiratiebron aangereikt. Dit bespaart het bestuur vele uren studiewerk van het eigen personeel om te bundelen wat er aan kennis en bezorgdheden leeft bij de basis van natuur- en milieuverenigingen.

Daarnaast verzorgt de WMF ook vorming voor de kernvrijwilligers van de West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen. De zo opgebouwde en aangeleverde expertise wordt nu al vaak actief ingezet door besturen.

Middenveldorganisaties zoals de WMF geven ook mee richting aan positieve en creatieve veranderingen in het algemeen belang van de samenleving. De WMF verwoordt gemeenschappelijke visies, standpunten en voorstellen vanuit de natuur- en milieuverenigingen van West-Vlaanderen en verspreidt ze naar het beleid en andere doelgroepen. Zo klopt niet elke organisatie apart aan, maar gebeurt dit op een gecoördineerde manier op daarvoor afgesproken tijdstippen.

Ook coördineert de WMF de inbreng van natuur- en milieuverenigingen voor adviesraden en overleg. Het draagvlak voor bepaalde beleidsmaatregelen kan zo op voorhand gemeten worden.

Daarnaast verzorgt de WMF vzw ook jaarlijks de coördinatie van de West-Vlaamse Natuurstudiedag. Op deze dag wordt i.s.m. Provincie West-Vlaanderen, ANB, Natuurpunt en KULeuven-Kortrijk natuurstudieresultaten toegelicht en uitgewisseld met een 200-tal deelnemers. Samen met de Provincie organiseren we ook andere activiteiten, zoals de info- en debatavonden van de Provinciale Minaraad.

Over een periode van 20 jaar heeft de WMF vandaag haar plaats verworven als koepelorganisatie en centraal aanspreekpunt voor de West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen. Zowel voor de Vlaamse natuur- en milieuverenigingen als voor het bovenlokale beleid is de WMF een gerespecteerde partner. De WMF wil dit de komende jaren nog verbeteren en meer bekend maken.

De maatschappelijke rol van de WMF

Natuur- en milieuverenigingen verzorgen niet alleen wekelijks talrijke natuurwandelingen, ze onderhouden ook heel wat natuur en dit niet alleen in de reservaten. Daarnaast zetten ze ook allerlei activiteiten op over maatschappelijk relevante en actuele milieuthema's, zoals debatavonden, cursussen ecologisch tuinieren, repaircafés,.. en leiden ze nieuwe vrijwilligers op. Natuur- en milieuorganisaties moeten tegenwoordig immers aan heel wat zaken tegelijkertijd en op

professionele wijze deelnemen : participeren in allerlei beleidsprocessen, maatschappelijk relevante activiteiten aanbieden, omgaan met de moderne uitdagingen van natuurbeheer, en dit met louter vrijwilligers en/of een minimum aan personele ondersteuning.

We leven in een harde wereld. Economische belangen regeren. Het menselijk kapitaal, dat de samenleving leefbaar en bijeenhoudt, wordt hierbij wel eens vergeten. Een gezonde economie is daarenboven ook afhankelijk van een sterk natuurlijk kapitaal. M.a.w. een economie kan niet gezond zijn, wanneer er geen betaalbare grondstoffen meer zijn, wanneer klimaatrampen, zoals overstromingen en noodweer, de oogsten bedreigen, wanneer de bijen uitsterven en mensen ziek worden door slechte luchtkwaliteit en allerlei vreemde stoffen in hun voeding. West-Vlaanderen is een ondernemende Provincie daardoor is de milieudruk er ook bijzonder hoog. De natuur en het leefmilieu, kan hoe levensbelangrijk ook, kan niet voor zichzelf opkomen. Daarom moeten mensen en organisaties dat, ten voordele van het welzijn en de welvaart van alle burgers en toekomstige generaties, in de plaats doen.

Natuur- en milieuverenigingen verenigen mensen, die een maatschappelijk engagement opnemen voor de natuur- en het milieu en zich hiervoor belangeloos willen inzetten. De natuur- en milieuverenigingen zorgen ook voor een kader, waar deze mensen elkaar op een leuke manier kunnen ontmoeten, terwijl ze zich samen nuttig inzetten voor het algemeen belang van elke burger. De omkadering voor deze ontmoeting wordt verzorgd door de vele kernvrijwilligers van de natuur- en milieuverenigingen. Zij zetten zich hier dagelijks vele uren belangeloos voor in.

De WMF richt zich vooral op de kernvrijwilligers en – medewerkers van de meer dan 80 natuur- en milieuverenigingen, die aangesloten lid zijn voor West-Vlaanderen. De WMF biedt hen informatie, vorming en vooral ook kansen om ervaringen en oplossingen uit te wisselen, mogelijkheden te onderzoeken om samen te werken, expertise uit te wisselen, elkaar te motiveren en stimuleren en meer. De WMF verenigt zo op haar beurt de verenigingen, die werken in West-Vlaanderen en geeft zo de natuur en het leefmilieu een stem. De WMF is als het ware de lijm tussen de kernen van de West-Vlaamse milieu- en natuurverenigingen en wil daar komende jaren op blijven inzetten en dit nog verbeteren. Het sociaal kapitaal van de samenleving heeft ontmoetingsmogelijkheden en federaties zoals de WMF nodig. Opdat de vrijwilligers over de grenzen van hun eigen lokale natuur- en milieuvereniging elkaar zouden kunnen blijven versterken, motiveren, stimuleren, kruisbestuiven en ontmoeten. De WMF werkt dus in het belang van elke (West-)Vlaming, nu en in de toekomst.

6. Strategische en operationele doelstellingen van de organisatie

In dit deel formuleert de WMF haar beleidsdoelstellingen. Er zijn 2 strategische doelen op de koepelwerking naar de lidverenigingen toe en 2 andere strategische doelen op de externe doelgroepen van de WMF gericht. Per strategisch doel (SD) wordt een korte kadertekst gegeven. Per operationeel doel (OD) wordt een omschrijving gegeven van het streefdoel tegen 2021.

⇨ **SD 1 : Om het beleid en andere doelgroepen doelgericht en met impact te kunnen inspireren, adviseren en ondersteunen tot de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen, bouwt de West-Vlaamse Milieufederatie vzw (WMF), samen met haar lidverenigingen en kennispartners, de nodige kennis en competenties op m.b.t. prioritaire thema's en dossiers voor West-Vlaanderen.**

Een sterke deskundigheid hebben is onontbeerlijk om het beleid en andere doelgroepen doelgericht en met impact te kunnen inspireren, adviseren en ondersteunen tot de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving. De WMF zet zich daarom in om kennis op te bouwen m.b.t. een keuze van belangrijke milieu- en natuurthema's en dossiers voor West-Vlaanderen (zie ook 5.1. Positionering thema's). We doen dit door eigen onderzoek, ook samen met onze lidverenigingen. Daarnaast doen we ook beroep op de kennis die kan gevonden worden bij natuur-en milieuverenigingen buiten West-Vlaanderen, kennisinstellingen, administraties,….

- **OD 1.1 : Om het beleid en andere doelgroepen doelgericht en met impact te kunnen inspireren, adviseren en ondersteunen tot een omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen, verwerft de WMF kennis via eigen onderzoek en/of kennis van partners over prioritaire thema's en dossiers.**
  In 2021 heeft WMF kennis opgebouwd over 5 thema's en/of dossiers, die prioritair zijn voor de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen (zie ook 5.1 Positionering thema's). De WMF kan over deze thema's en dossiers met onderbouwde deskundigheid en expertise het beleid en andere doelgroepen doelgericht inspireren, adviseren en ondersteunen en deelnemen aan het publiek debat. De WMF is ook in staat om deze kennis te delen met diverse doelgroepen via diverse media.

- **OD 1.2. : De WMF kan snel beslissen of er nood is aan extra kennisopbouw m.b.t op onverwachte actualiteit en nieuwe opportuniteiten d.m.v. een afwegingskader**.
  In 2021 beschikt de WMF over een makkelijk bruikbaar afwegingsinstrument als handig hulpmiddel om voor nieuwe actuele thema's of dossiers snel te kunnen beslissen of tijd en middelen geïnvesteerd dienen te worden. Zo kan snel ingespeeld worden op belangrijke onverwachte actualiteit. Dit afwegingskader moet ook duidelijkheid geven aan lidverenigingen, wanneer zij een voorstel hebben voor de WMF om een bepaald dossier te ondersteunen en over wat de WMF kan doen voor hen en wat niet.

- **OD 1.3. : De WMF organiseert i.s.m. haar regionale lidverenigingen overleg en informatie-uitwisselingmomenten over prioritaire thema's en dossiers m.b.t. meer natuur, een beter leefmilieu en de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen.**
  In 2021 heeft de WMF samen met haar lidverenigingen door kennisuitwisseling en overleg gaandeweg een korte – en lange termijnbeleidsstrategie, -prioriteiten en - doelen bepaald over een selectie van thema's en dossiers, belangrijk voor natuur- en milieu van West-Vlaanderen. De WMF heeft op die manier zowel haar eigen impact op de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving, als die van haar lidverenigingen verhoogd.

- **OD 1.4 : De WMF komt door afstemming met haar lidverenigingen, gewestelijke en thematische natuur- en milieuverenigingen tot gedragen en onderbouwde voorstellen**

voor meer natuur, een beter leefmilieu en de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen.
In 2021 heeft de WMF door kennisuitwisseling en afstemmend overleg met lidverenigingen, gewestelijke en thematische natuur- en milieuverenigingen gedragen en onderbouwde voorstellen kunnen formuleren over prioritaire thema's en dossiers voor de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen. Op die manier werden er eveneens gaandeweg korte – en lange termijndoelen en beleidsprioriteiten bepaald voor deze en komende beleidsperiode. Voor de provincie- en gemeenteraads-verkiezingen zijn er ook voorstellen gedaan voor de provinciale en lokale partij-programma's en beleidsvisies. De WMF heeft op die manier zowel haar eigen impact op een ecologisch duurzame samenleving als die van haar lidverenigingen verhoogt.

⇨ **SD 2 : Om het beleid en andere doelgroepen doelgericht en met impact te kunnen inspireren, adviseren en ondersteunen tot de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen, ondersteunt en versterkt de West-Vlaamse Milieufederatie vzw (WMF) als koepelorganisatie de natuur- en milieuverenigingen, werkzaam in West-Vlaanderen.**

De WMF versnelt de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving door in de periode 2017-2021 de kennis van haar lidverenigingen te vergroten door laagdrempelige inhoudelijke en organisatorische vorming aan te bieden enerzijds en anderzijds door kennisuitwisselings-mogelijkheden tussen de lidverenigingen te organiseren. Daarnaast ontsluit de WMF zo veel mogelijk informatie op een permanent en laagdrempelig manier. Beschikbare kennis kan zo ook lokaal en regionaal ingezet worden door de lidverenigingen. Daarnaast ondersteunt de WMF ook lidverenigingen met informatie op maat wanneer hun vraag tot ondersteuning voldoet aan een aantal criteria.

- **OD 2.1. : Opdat ook de regionale en lokale natuur- en milieuverenigingen, doelgericht en met impact het beleid en andere doelgroepen zouden kunnen inspireren, adviseren en ondersteunen tot de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen, vormt de WMF haar lidverenigingen inhoudelijk.**
  In 2021 heeft de WMF haar lidverenigingen over alle geselecteerde thema's en dossiers (zie 5.1 Positionering thema's) inhoudelijk bijgevormd. De lidverenigingen kunnen de verworven kennis nu ook lokaal en regionaal inzetten voor meer natuur en beter leefmilieu in hun regio of gemeente. De WMF stelt informatie ook permanent ter beschikking via de website, sociale media en/of is op vraag ter beschikking via het WMF-secretariaat.

- **OD 2.2. : Opdat ook de regionale en lokale natuur- en milieuverenigingen, doelgericht en met impact het beleid en andere doelgroepen zouden kunnen inspireren, adviseren en ondersteunen tot de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen, verbetert de WMF door vorming de organisatorische werking van haar lidverenigingen.**
  In 2021 is de organisatorische werking van onze lidverenigingen verbeterd door aan aantal vormingen, die de WMF hen in afstemming of in samenwerking met de gewestelijke koepelorganisaties Bond Beter Leefmilieu, Natuurpunt, Velt of JNM heeft aangereikt.

- **OD 2.3. : Opdat ook de regionale en lokale natuur- en milieuverenigingen, doelgericht en met impact het beleid en andere doelgroepen zouden kunnen inspireren, adviseren en ondersteunen tot de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen, ondersteunt de WMF haar lidverenigingen op maat**.
  In 2021 heeft de WMF diverse van haar lidverenigingen op maat ondersteund bij problemen, behoeften of uitdagingen. Lidverenigingen vinden vlot de weg naar de WMF wanneer dat nodig is of dit een meerwaarde kan hebben voor hun werking. Het is door

een afwegingskader met duidelijke criteria (zie O.D.1.2.) ook makkelijk voor de lidverenigingen om uit te maken waarvoor ze steun kunnen vragen aan de WMF en waarvoor niet.

⇨ **SD 3 : De West-Vlaamse Milieufederatie vzw (WMF) inspireert, adviseert en ondersteunt als koepelorganisatie het bovenlokale beleid en organisaties voor meer natuur, een beter leefmilieu en een snelle omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen.**

M.b.t. een selectie van thema's en dossiers voor natuur en milieu in West-Vlaanderen (zie 5.1. positionering thema's) bundelt, coördineert en formuleert koepelorganisatie en provinciaal centraal aanspreekpunt WMF in de periode 2017-2021 gedragen ideeën, visies, adviezen, vragen en standpunten. De WMF doet dit in afstemming met haar lidverenigingen, gewestelijke en thematische natuur en milieuverenigingen en - koepels. De WMF gebruikt deze ideeën, adviezen, visies, vragen en standpunten als een gedragen inbreng in adviesraden, bij overleg met administraties, beleidsmakers en organisaties, en in andere communicatie- en participatie-middelen .

. **OD 3.1. : Om het beleid doelgericht en met impact te inspireren, adviseren en ondersteunen tot de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen, is de WMF het centraal aanspreekpunt voor de West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen.**
In 2021 vinden overheden en administraties van de Provincie, maar ook van het Vlaamse Gewest vlot de weg naar de WMF als centraal aanspreekpunt voor de natuur- en milieuverenigingen van West-Vlaanderen. Daarnaast is dit ook het geval voor andere organisaties van binnen en buiten de milieu- en natuurbeweging en de pers. Ideeën, visies, adviezen, vragen en standpunten vanuit de West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen zijn door de WMF gebundeld en gecoördineerd gecommuniceerd naar het beleid en andere doelgroepen. Anderzijds is informatie vanuit het beleid op een efficiënte en gestructureerde manier aan de natuur- en milieuverenigingen doorgegeven.

. **OD 3.2 : De WMF werkt m.b.t. een aantal (gezamenlijke) thema's en dossiers constructief mee aan het bovenlokale beleid voor meer natuur, een beter leefmilieu en een snelle omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen.**
In 2021 heeft de WMF constructief samengewerkt met bovenlokale overheden m.b.t. een aantal gezamenlijke thema's en dossiers en heeft zo meegewerkt aan een ecologisch duurzamere samenleving in West-Vlaanderen. Hiertoe werd o.a. de samenwerkings-overeenkomst met Provincie West-Vlaanderen bestendigd en verbeterd.

. **OD 3.3. : De WMF inspireert het beleid met door haar lidverenigingen gedragen voorstellen, voorbeelden en ideeën voor meer natuur, een beter leefmilieu en een snelle omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen.**
In 2021 heeft de WMF samen met haar lidverenigingen diverse gecoördineerde voorstellen, voorbeelden en ideeën aangedragen bij het beleid. Deze maakte de WMF op eigen initiatief of op vraag van lidverenigingen en eventueel ook burgerinitiatieven op. De WMF heeft op die manier het beleid geïnspireerd om van West-Vlaanderen een voorbeeldregio te maken, waar gezonde ecosystemen de basis vormen van een welvarende samenleving. De regionale en lokale lidverenigingen zetten deze ideeën ook regionaal en lokaal in.

. **OD 3.4. : De WMF inspireert, ondersteunt en adviseert het beleid voor meer natuur, een beter leefmilieu en een snelle omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen door te participeren aan bovenlokale adviesraden en overleg.**

In 2021 heeft de WMF het bovenlokale beleid geadviseerd in diverse bovenlokale adviesraden en overleg. In deze adviesraden vertegenwoordigt koepelorganisatie WMF haar lidverenigingen. De standpunten, die werden meegenomen voor de adviezen, kwamen tot stand door coördinatie van de inbreng van de diverse lidverenigingen van de WMF. Op die manier kon WMF met gedragen en onderbouwde voorstellen bijdragen aan een beleid voor meer natuur, een beter leefmilieu een snelle omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen.

- **OD 3.5. Om samen te werken aan een beleid voor meer natuur, een beter leefmilieu en een snelle omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen onderhoudt de WMF contacten met bovenlokale beleidsmakers en administraties.**
  In de periode 2017-2021 heeft de WMF diverse contacten gelegd en onderhouden met bovenlokale beleidsmakers en administraties teneinde met hen samen te werken en hen te inspireren voor meer natuur, een beter leefmilieu en een versnelde omslag naar een duurzame samenleving in West-Vlaanderen.

- **OD 3.6 : De WMF ontwikkelt een communicatiestrategie om voorstellen, standpunten en ideeën voor meer natuur, een beter leefmilieu en een snelle omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen doeltreffend en toegankelijk te verspreiden bij het beleid en/of een breed publiek.**
  In 2021 stromen de uit de input van de West-Vlaamse natuur- en milieuverenigingen gecoördineerde voorstellen, standpunten en ideeën van WMF vlot door naar de gewenste doelgroepen. De WMF doet dit door middel van een kwalitatieve en vlot toegankelijke communicatiestrategie. Deze communicatiestrategie maakt gebruik van papieren, digitale en sociale mediakanalen.

⇨ **SD 4 : Om sneller tot de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen te komen, stimuleert de West-Vlaamse Milieufederatie vzw (WMF) milieubewuster gedrag via andere middenveld- en doelgroepenorganisaties.**
Om de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen te versnellen richt de WMF zich, naast het bovenlokaal beleid en lidverenigingen, in beleidsperiode 2017-2021 ook naar een aantal andere doelgroepen. Meer bepaald zoekt ze de samenwerking met andere middenveld- en/of doelgroepenorganisaties om bij een breder publiek milieubewustzijn en/of milieubewuster gedrag te stimuleren en zo sneller tot de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving te komen.

- **OD 4.1.: Om sneller tot de omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen te komen, stimuleert de WMF milieubewust gedrag bij doelgroepen door samenwerking met partners van binnen en buiten de natuur- en milieusector.**
  In 2021 heeft de WMF het milieubewuster gedrag gestimuleerd bij een aantal doelgroepen door samenwerking met partners van binnen en buiten de milieubeweging.

- **OD 4.2. : Om milieubewustzijn en milieubewuster gedrag te stimuleren, organiseert de WMF, waar mogelijk samen met partners, infomomenten voor breed publiek m.b.t een selectie van thema's en dossiers, die cruciaal zijn voor een snelle omslag naar een ecologisch duurzame samenleving in West-Vlaanderen.**
  In 2021 heeft de WMF het milieubewustzijn en/of milieubewust gedrag van enkele doelgroepen verruimd door het organiseren van een aantal succesvolle infomomenten m.b.t. prioritaire thema's en dossiers (zie positionering 5.1.) m.b.t. natuur en milieu in West-Vlaanderen.

7. Financiering

7.1. Financiering voor dit beleidsplan

Volgnummer doelstelling	% Aanwending subsidie
Overhead kosten – werking algemeen	15 %
O.D. 1.1	10%
O.D. 1.2.	5%
O.D. 1.3.	0%
O.D. 1.4.	0%
O.D. 2.1	0%
O.D. 2.2.	10%
O.D. 2.3.	5%
O.D. 3.1.	0%
O.D. 3.2.	0%
O.D. 3.3.	0%
O.D. 3.4.	5%
O.D. 3.5.	30%
O.D. 4.1.	5%
O.D. 4.2.	15%

7.2. Globaal beeld van de financiering van de WMF

De werking van de WMF wordt grotendeels gefinancierd met overheidssubsidies. Ze ontvangt subsidies vanuit 3 overheidskanalen, waarvan de Vlaamse MiNasubsidie de belangrijkste is. Voor de beleidsperiode 2017-2021 zal de MiNasubsidie bijna 60 % van onze werkingsmiddelen voorzien.

Verder ontvangt de WMF ook nog middelen voor een halftijdse medewerker via het Vlaams Intersectoraal Akkoord III. De rest van de werking van de WMF wordt gefinancierd via een samenwerkingsovereenkomst met Provincie West-Vlaanderen. In ruil voor het uitvoeren van een aantal opdrachten ontvangt de WMF via deze overeenkomst met Provincie West-Vlaanderen een bijdrage voor haar werking. Deze samenwerkingsovereenkomst dient echter jaarlijks opnieuw onderhandeld.

Een klein deel van de inkomsten van de WMF komen uit lidgelden van de aangesloten verenigingen, zitpenningen en interesten.

Het overgrote deel van de uitgaven van de WMF gaat naar personeelskosten. Verder nemen ook de huur, onderhoud en energiekosten voor het secretariaat de 2de belangrijkste uitgave. De 3de belangrijkste uitgave zijn de kosten voor de dagelijkse werking.

7.3. Minimummodel van de financiering van de WMF

I.	**€ 134.200,00**	**Bedrijfsopbrengsten**	
	Omzet (btw-plichtige activiteiten)		
70	**€ 0,00**	**Verkoop goederen**	
	€ 0,00	**Verkoop diensten**	
	€ 0,00	**Sponsoring/Partnership**	
	€ 0,00	**Huur**	
	€ 0,00	**Lidgelden**	
	Andere Opbrengsten (niet-btw plichtig)		
73	**€ 132.000,00**	**Subsidies (overheden)**	
	€ 0,00	Steden/gemeenten	

	€ 44.000,00	Provincie	
		Vlaamse overheid:	
	€ 70.000,00	- structurele subsidie	MiNa
	€ 18.000,00	- structurele subsidie	VIA III
	€ 0,00	- niet structurele subsidie	
	€ 0,00	Federale Overheid	
	€ 0,00	Brussels Gewest	
	€ 0,00	Europa	
	€ 0,00	Andere	
	€ 0,00	**Steun (privaatrechtelijk)**	
	€ 0,00	**Ondersteuning tewerkstelling**	
	€ 0,00		sociale maribel
	€ 0,00		VIA middelen
	€ 0,00		DAC middelen
	€ 950,00	**Lidgelden**	
	€ 950,00		lidgelden leden
	€ 0,00	**Giften**	
74	**€ 0,00**	**Door te storten subsidies**	
	€ 0,00	**Bijdragen**	
	€ 1.250,00	**Diverse**	zitpenningen, interesten
II.	**€ 134.110,00**	**Bedrijfskosten**	
	A. Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		
	€ 0,00	**Inkopen**	
	€ 0,00	**Wijziging in voorraad : toename (+), afname (-)**	
	B. Diensten en diverse goederen		
61	**€ 6.600,00**	**Huur**	
	€ 6.600,00		huur lokalen
	€ 0,00		huur en huurlasten installaties, machines
	€ 800,00	**Onderhoud en herstellingen**	
	€ 400,00		onderhoud en herstel gebouwen
	€ 0,00		onderhoud en herstel kantooruitrusting
	€ 400,00		onderhoud en herstel IT
	€ 6.000,00	**Leveringen aan de organisatie**	
	€ 1.600,00		nutsvoorzieningen
	€ 1.800,00		Organisatie studiedagen/ persconferentie/evenementen
	€ 1.900,00		secretariaatkosten
	€ 800,00		
	€ 1.000,00		
	€ 1.000,00		

	€ 200,00		documentatie
	€ 500,00		communicatie en Promotie
	€ 0,00		catering verhuur
	€ 2.000,00	**Vergoedingen aan derden**	
	€ 0,00		boekhoudkantoor/revisor
	€ 0,00		juridische diensten
	€ 0,00		dienstprestaties
	€ 2.000,00		sociaal secretariaat
	€ 550,00	**Lidgelden/ bijdragen**	
	€ 2.700,00	**Representatiekosten**	
	€ 1.700,00	**Verzekeringen**	
	€ 0,00	**Verplaatsingkosten**	
	€ 700,00	**Diverse**	
	C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen		
62	**€ 54.000,00**	**Bruto lonen**	
	€ 0,00		brutolonen
	€ 0,00		vakantiegeld
	€ 0,00		eindejaarspremie
	€ 54.000,00	**Werkgeversbijdragen**	
	€ 4.000,00	**Andere personeelskosten**	
	€ 2.000,00		AO verzekering
	€ 0,00		toevoeging en terugname vakantiegeld
63	**D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op vaste activa**		
	€ 1.000,00		
	E. Waardevermindering op voorraden, bestellingen in uitvoering, vorderingen		
	€ 0,00		
	F. Voorzieningen voor aan te gane risico's en kosten		
	€ 0,00		
64	**G. Andere bedrijfskosten**		
	€ 60,00	**Belastingen en taksen**	
	€ 0,00	**Niet aftrekbare btw**	
	€ 0,00	**Door te storten subsidies**	
III.	**Bedrijfsresultaat**		
	€ 90,00		
IV.	**Financiële opbrengsten**		
	€ 0,00		
V.	**Financiële kosten**		
	€ 90,00		
VI.	**Algemeen resultaat**		
	€ 0,00		